

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 ianuarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion, Covalenco Elena, Catan Liliana și Diaconu Iurie,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpații Șadrin Andrei și Ilii Mihail, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cantemir din 30 septembrie 2013 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 19 mai 2015, în cauza penală privindu-i pe

Ilii Mihail Vladimir, născut la 22 august 1985, originar și domiciliat în or. Cantemir, str. Ion Creangă 3, ap. 8;

și

Șadrin Andrei Vladimir, născut la 24 mai 1991, originar și domiciliat în or. Cantemir, str. M. Eminescu 1A, ap. 43.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 08.08.2011 – 30.09.2013;

2. instanța de apel: 08.11.2013 – 27.03.2014;
16.12.2014 – 19.05.2015;

3. instanța de recurs: 01.10.2014 – 11.11.2014;
06.08.2015 – 26.01.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cantemir din 30 septembrie 2013, **Ilii Mihail** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale;

- art. 328 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, cu privarea dreptului de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne a R. Moldova pe un termen de 2 ani.

În conformitate cu prevederile art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumularea parțială a pedepselor, inculpatului Ilii Mihail i-a fost stabilită definitiv pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în cadrul Ministerului Afacerilor Interne a R. Moldova pe un termen de 2 ani.

Șadrin Andrei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal și i-a fost aplicată amenda în mărime de 200 unități convenționale, echivalent cu 4000 lei.

Prin aceeași sentință au fost condamnați **Adam Dragoș Dumitru** și **Zaremba Denis Andrei**, hotărîrea în privința cărora cu recurs ordinar în prezent nu se contestă.

Totodată, a fost încetat procesul penal în privința lui **Cornițel Teodor Gheorghe**, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta acestuia constituie o contravenție administrativă prevăzută de art. 354 Cod contravențional, iar procesul contravențional a fost încetat, deoarece a intervenit termenul de prescripție, ceea ce înlătură răspunderea contravențională.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, la data de 31 decembrie 2010, aproximativ la ora 21:30, Ilii Mihail, împreună cu Șadrin Andrei, Zarembo Denis, Adam Dragoș și alte persoane necunoscute, aflându-se în or. Cantemir pe str. Gagarin 4, în preajma salonului de computere „Antares”, prin acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică, fără careva motive întemeiate, acționând coordonat, s-au implicat într-o altercație din stradă, le-a aplicat lovituri cu pumnii în regiunea capului lui Boțea Andrei și Leasnicov Evghenii, de la care ambii au căzut, după care au fost maltratați Crestincov Ivan, Marcov Gheorghii, Pașa Petru și Șișianu Stepan, prin aplicarea de multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, ca persoane prezente ca însoțitorii acestora, care s-au implicat pentru aplanarea situației. În rezultatul aplicării acțiunilor violente părții vătămate Crestincov Ivan i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de excoriație pe cotul stîng, care se califică ca vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, iar prin aplicarea de multiple lovituri cu pumnii și picioarele aplicate asupra părții vătămate Marcov Gheorghii i-au fost cauzate leziuni corporale, care se califică ca vătămări corporale ușoare, și părții vătămate minore Șișianu Stepan i-au fost cauzate dureri fizice.

Acțiunile lui Ilii Mihail și Șadrin Andrei au fost încadrate în baza prevederilor art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - *huliganismul*, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, săvârșit de mai multe persoane.

Tot Ilii Mihail, la data de 31.12.2010 în jurul orei 22:30, fiind persoană cu funcție de răspundere, în calitate de inspector al secției poliției criminale a CPR Cantemir, conform ordinului de numire în funcție nr.362 EF din 28 august 2009 al MAI, în urma acțiunilor huliganice din centrul or. Cantemir, în care a fost implicat, după ce a însoțit de la fața locului grupul de tineri împreună cu colaboratorii de poliție din CPR Cantemir, unde prin încălcarea garanțiilor stipulate de prevederile art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din 04 noiembrie 1950, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr.1298- XIII din 24.07.1997, art. 24 din Constituția Republicii Moldova, art. 10 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 4,14, și 15 din Legea nr. 416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție, unde sunt prevăzute condițiile și limitele aplicării forței fizice și conform cărora nimeni nu poate fi supus torturii sau altor tratamente inumane sau degradante, în mod premeditat, l-a luat de pe hol din grupa de persoane considerate adverse, pe Crestincov Ivan plasându-l pe un coridor separat de la etajul I din fața biroului nr.109 și în mod intenționat l-a maltrat pe Crestincov Ivan, conform raportului de expertiză medico-legală nr.73/d din 18.04.2011, i-au fost cauzate vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății, cauzând astfel daune în proporții considerabile intereselor publice și drepturilor intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, care se manifestă prin subminarea autorității și prestigiului organelor puterii publice și prin încălcarea art. 24 alin. (1) și (2) din Constituția RM, conform cărora statul garantează fiecărui om dreptul

la viață și la integritate fizică și psihică, precum și nimeni nu poate fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

Acțiunile lui Ilii Mihail au fost încadrate în baza art. 328 alin. (2) lit. a), c) Cod penal - *săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțite de aplicarea violenței și tortură.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, referitor la recalificarea acțiunilor inculpatului Ilii Mihail conform art. 328 alin. (1) Cod penal, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, conform căreia inculpatul Ilii Mihail să fie recunoscut vinovat de săvârșirea prin concurs a infracțiunilor prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 166¹ alin. (1) Cod penal și să-i fie aplicată pe art. 166¹ alin. (1) - amendă în mărime de 800 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 3 ani, pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - amendă în mărime de 300 unități convenționale. În conformitate cu art. 84 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 850 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI pe un termen de 3 ani.

3.1. La 14 octombrie 2013 a declarat apel inculpatul Șadrin Andrei, solicitând casarea sentinței judecătoreiei Cantemir din 30.09.2013, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie achitat.

În argumentarea apelului său inculpatul Șadrin Andrei a indicat că, nu au fost acumulate probe ce ar confirma vinovăția sa în comiterea acestei infracțiuni.

A invocat că instanța nu a menționat în sentință care a fost scopul implicării în conflict, dacă consideră că părțile vătămate au fost bătute de toți inculpații.

Instanța s-a bazat doar pe declarațiile părților vătămate, care de fapt nu au menționat că el ar fi aplicat forța asupra lor. Instanța nu a menționat concret care martori oculari au arătat că el a lovit pe cineva concret.

3.2. La 14 octombrie 2013 a declarat apel avocatul Galupa Marina în numele inculpatului Ilii Mihail prin intermediul căruia a solicitat admiterea apelului cu casarea sentinței Judecătoreiei Cantemir din 30.09.2013 privind condamnarea lui Ilii Mihail în baza art. 287 alin. (2) lit. b) și art. 328 alin. (1) Cod penal, cu pronunțarea unei sentințe de achitare a acestuia.

În motivarea apelului a indicat că nu s-a demonstrat prin nici o probă în cadrul ședinței de judecată încălcarea ordinii publice de Ilii Mihail.

3.3. La 15 octombrie 2013 inculpatul D. Zaremba în apelul declarat a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea ce ține de recunoașterea acestuia vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui D. Zaremba, deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și fapta nu a fost săvârșită de el.

3.4. La 15 octombrie 2013 inculpatul D. Adam în apelul declarat a solicitat casarea sentinței prin care dînsul a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) și condamnat la amendă în mărime de 200 unități

convenționale, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocând nu este vinovat de cele incriminate.

3.5. La 15 octombrie 2013 au declarat apel părțile vătămate I. Crestincov, Gh. Marcov și P. Pașa prin intermediul avocatului D. Bevza, unde au solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie înăsprită pedeapsa în privința inculpaților, dat fiind că instanța de fond prin stabilirea în privința inculpaților a sancțiunii sub formă de amendă, nu a ținut seama că aceasta nu-și va atinge scopul prevăzut de art. 61 Cod penal, și anume cel de corijare a inculpatului.

4. Prin decizia Curții de Apel Cahul din 27 martie 2014, au fost admise apelurile declarate de procuror, inculpații A. Șadrin, D. Zarembo, D. Adam, avocatul M. Galupa în numele inculpatului M. Ilii și de părțile vătămate I. Crestincov, P. Pașa și Gh. Marcov, a fost casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia Ilii Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal și condamnat la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne ale Republicii Moldova pe un termen de 1 an.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei sub formă de închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Totodată, Ilii Mihail și Șadrin Andrei au fost achitați de învinuirea imputată în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motivul că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, vinovăția lui Ilii Mihail în săvârșirea faptelor incriminate în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, este dovedită prin ansamblul de probe cercetate și administrate în cauză, cum sunt:

- declarațiile părților vătămate Crestincov I., Șișianu S., Marcov Gh. și Pașa P., care au menționat că l-au văzut pe Ilii Mihail cum își ștergea mâinile de sânge și aproape după dînsul s-a întors și Crestincov I. la care au văzut că avea buza ruptă și-i curgea sânge. Au mai indicat că după ce au ieșit din comisariat afară Crestincov I. le-a povestit că Ilii M. l-a bătut în comisariat în prezența a 2-3 polițiști;

- declarațiile lui Marcov D., care, de asemenea, a menționat că nu a văzut ca cineva să se bată în comisariat, indică însă că a văzut că lui Crestincov I. îi curgea sânge din buza care era ruptă;

- declarațiile martorului Sergheev Al. potrivit cărora în comisariat Ilii M. l-a chemat pe Crestincov I. și s-au dus pe coridor la dreapta de la primul etaj, după 10-15 min. cînd a venit înapoi lui Crestincov I. îi curgea sânge din buza ruptă și trecînd prin preajmă a cerut șervețel, la care martorul i-a transmis unul;

- plîngerea părții vătămate Crestincov I.;

- raportul de examinare medico-legală nr. 3 din 03.01.2011, prin care la partea vătămată Crestincov I. au fost stabilite vătămări corporale ușoare;

- ordonanța de ridicare a obiectului și anexarea la materialele cauzei a fotografiilor lui Pașa P. și Crestincov I. ce prezintă urme de violență;

- ordonanța de ridicare a obiectului și anexarea la materialele cauzei a fotografiilor lui Crestincov I. ce prezintă urme de violență;

- ordonanța privind pornirea urmăririi penale în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal;

- raportul de expertiză medico-legală nr. 73 „D” din 19.04.2011 prin care au fost stabilite vătămări corporale ușoare lui Crestincov I.;

- procesul-verbal de verificare a declarațiilor părții vătămate la locul comiterii infracțiunii 01.07.2011.

Analizând ansamblul de probe enumerate mai sus, instanța de apel a reținut că în baza acestora s-a dovedit cu certitudine vinovăția inculpatului Ilii M. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal - adică săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă acesta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însoțite de aplicarea violenței.

Totodată, instanța de apel a mai specificat că prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, în vigoare din 21.12.2012, lit. a) de la alin. (2) al art. 328 Cod penal, a fost abrogată.

Tot prin această Lege a fost introdus art. 166¹ Cod penal - tortura, tratamentul inuman sau degradant. În consecință, fapta de exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu de către un polițist, precum este în speța dată, după modificările operate nu a fost decriminalizată, în continuare fiind pasibile de pedeapsă penală faptele prejudiciabile comise de către un colaborator de poliție, în baza art. 166¹ Cod penal.

Astfel, art. 328 Cod penal, care incrimina în alin. (2) *abuzul de putere*, inclusiv lit. a) *prin aplicarea violenței*, avea prevederi, care se suprapun cu infracțiunea de tortură, în special calificările din art. 328 sunt considerate drept constituente ale *lex specialis* ale art. 309¹ Cod penal (red. 30.06.2005). Această modificare a exclus posibilitatea recalificării acțiunilor de tortură, tratament inuman sau degradant la exces de putere, fapt negativ menționat de CtEDO în hotărârile *Valeriu și Nicolae Roșca și Pădureț contra Moldovei*.

Prin urmare, concluzia instanței de fond, precum că acțiunile lui Ilii M., urmează a fi recalificate în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, din motivul că calificativul „*însoțite de aplicarea violenței*” prin Legea nr. 252 din 08.11.2012 a fost exclus, instanța de apel ținând cont de prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, a considerat-o neîntemeiată.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că conform art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Așadar, având în vedere că noile modificări în legea penală nu conțin careva prevederi, care ar înlătura caracterul infracțional al faptei, care ar ușura pedeapsa ori în alt mod ar ameliora situația persoanei care a comis infracțiunea, aceasta nu are efect retroactiv în speța dată și acțiunile subiecților infracțiunilor care cad sub incidența legii în cauză, urmează a fi recalificate, potrivit prevederilor art. 8 Cod penal, în baza legii penale în vigoare la data săvârșirii infracțiunii.

În același context, s-a expus și opinia că sancțiunea prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal (red. 18.12.2008) prevedea o pedeapsă cu închisoare de la 2 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până p 5 ani, pe când sancțiunea art. 166¹ alin. (2) lit. c), e) Cod penal (red. 08.11.2012), în care ar urma potrivit argumentelor procurorului reîncadrarea corectă a faptelor comise de inculpatul Ilii M., prevede o pedeapsă cu închisoare, de la

3 la 8 ani sau cu amendă în mărime de la 800 la 300 unități convenționale, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani. Astfel, aplicând prevederile art. 8, 10 Cod penal, se constată că urmează a fi încadrată juridic corect fapta comisă de către inculpatul Ilii M. în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal (red. 18.12.2008), fără a agrava situația acestuia.

Referitor la argumentul invocat atât în instanța de fond cât și în instanța de apel de către inculpatul Ilii M. privind nevinovăția sa, instanța de apel l-a apreciat critic, deoarece pe parcursul judecării cauzei nu au fost stabilite motive de a supune îndoielilor declarațiile martorilor, a părții vătămate, acestea în cumulul lor cu raportul de expertiză medico-legală, au demonstrat cu certitudine că inculpatul Ilii M. a comis infracțiunea prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, iar faptul că acesta nu-și recunoaște vinovăția, nu constituie temei pentru pronunțarea unei hotărâri de achitare, poziția sa fiind una de apărare și eschivare de la răspunderea penală.

La stabilirea pedepsei inculpatului Ilii M., instanța de apel a ținut seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de persoana celui vinovat, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, la caz, circumstanțe agravante și atenuante nu au fost stabilite, inculpatul nu are antecedente penale, la locul de trai se caracterizează pozitiv.

Circumstanțele cauzei în ansamblu au permis instanței de apel, ținând cont de toate circumstanțele reale și personale ale cauzei, gradul de pericol al infracțiunii săvârșite, faptul că este la primul conflict cu legea penală, consideră că i se poate acorda șansa corectării fără izolarea de societate, stabilindu-i pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele M.A.I. pe un termen de 1 an, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei sub formă de închisoare urmează a fi suspendată condiționat pe un termen de 1 an.

Cu privire la apelurile declarate de inculpații Șadrin A., Zaremba D. și Adam D. și de avocatul M. Galupa în numele inculpatului Ilii M., s-a specificat următoarele.

Din conținutul apelurilor declarate de către aceștia rezultă că inculpații critică sentința instanței de fond privitor la săvârșirea infracțiunii de huliganism prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, solicitând astfel pe acest capăt ca să fie achitați deoarece nu s-a constatat existența faptei infracțiunii sau fapta nu a fost săvârșită de către ei.

Analizând materialele dosarului în raport cu criticele invocate în cererile de apel, s-a conchis că acestea urmează a fi admise, cu casarea sentinței în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpații urmează a fi achitați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, constatând că în seara de 31 decembrie 2010, pe str. Gagarin 4 din or. Cantemir, în preajma salonului de computer „Antares”, a fost inițiată o altercație, de mai multe persoane nestabilite de organul de urmărire penală. Deci, din declarațiile date de inculpați, raportate la cele ale părților vătămate și martorilor, nu s-a constatat cu certitudine rolul fiecărui participant în aplicarea loviturilor și prin care anume acțiuni aceștia au încălcat ordinea publică.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, aceasta a fost atacată cu recursuri ordinare de către procuror și inculpatul Ilii Mihail.

5.1. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în recursul declarat a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel privind achitarea inculpaților Ilii M., Șadrin A., Corniței T., Adam D. și Iaremba D. de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel în privința inculpaților pe acest capăt de acuzare, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Recurentul consideră că decizia instanței de apel în partea achitării inculpaților pe capătul de învinuire imputat acestora în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motivul că fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii, este ilegală și pasibilă casării întrucât probele puse la baza condamnării de prima instanță nu au fost verificate corespunzător de către instanța de apel, ceea ce a dus în consecință la adoptarea unei soluții pripite de achitare și contrare prevederilor legale și materialelor cauzei.

De asemenea, s-a menționat că declarațiile părții vătămate Boțea A. nu au fost apreciate de către instanța de apel, descrierea acestora lipsește în decizia Curții de Apel Cahul. Astfel, instanța de apel nu s-a expus asupra acestei probe, o admite sau o respinge și din ce motiv, pe când instanța de fond a dat o apreciere declarațiilor respective.

Totodată, recurentul a mai specificat că instanța de apel în decizia sa nu a descris conținutul tuturor probelor administrate la caz și nu a expus toate circumstanțele de fapt relatate de participanții la proces în declarațiile sale date atât la etapa urmăririi penale, cât și în instanța de fond.

Din probele cercetate s-a dovedit comiterea infracțiunii de huliganism de către Șadrin A., Zaremba D. și Ilii M.

5.2. Inculpatul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 9) și 12) Cod de procedură penală, în recursul declarat a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea condamnării inculpatului în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare sau încetare a procesului penal în privința lui Ilii M., pe acest capăt de învinuire, din motiv că instanța de apel eronat a interpretat prevederile legale expuse în art. 8 și 10 din Codul penal și nu a dat o apreciere corectă probelor administrate în dosar.

În esență, recurentul a specificat că, nici unul din persoanele prezente în momentul săvârșirii infracțiunii nu menționează că au văzut aplicarea loviturilor de către Ilii M. față de Crestincov I. Dimpotrivă în comisariatul de poliție își exercitau atribuțiile de serviciu ofițerii de gardă, interogați în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond și ofițerul care a soluționat conflictul, însă nici unul din ei nu a indicat la careva acte ilegale din partea lui Ilii M., sau careva plângeri din partea lui Crestincov I. aflat în CPR Cantemir nu au parvenit.

Mai mult, inculpatul a menționat că, a fost condamnat în baza unei infracțiuni care nu mai este prevăzută de Codul penal, întrucât conform Legii nr. 252 din 08.11.2012 în vigoare din 21.12.12, au fost excluse agravantele prevăzute de lit. a) și c) din alin. (2) al art. 328 Cod penal.

Subsidiar, recurentul a specificat că o dată ce prin lege au fost abrogate aceste agravante, înțelege că legiuitorul a înlăturat existența faptei infracționale prevăzute de acestea, iar procesul penal în privința persoanei urmează a fi încetat, din motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții de Supreme de Justiție din 11 noiembrie 2014, a fos respins, ca inadmisibil, recursul inculpatului M. Ilii, cu menținerea deciziei instanței de apel în partea condamnării lui Ilii Mihail în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal.

A fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată parțial decizia instanței de apel, în partea achitării lui M. Ilii, A. Șadrin, T. Cornișel, D. Adam și D. Zaremba de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

6.1. Cu referire la recursul procurorului instanța de recurs a menționat că, pornind de la cele enunțate și analizând minuțios materialele cauzei în raport cu alegațiile recurentului, se constată că criticele acestuia sunt întemeiate, or reieșind din textul deciziei atacate, se statuează că nu au fost îndeplinite exigențele legale cu privire la modalitatea de întocmire a unei hotărâri judecătorești, care trebuie să cuprindă obligatoriu în partea descriptivă a acesteia expunerea succintă a faptelor de săvârșirea cărora inculpații sunt recunoscuți vinovați sau a învinuirii sub care au fost puși, apoi se expune fondul apelurilor declarate, conținutul solicitărilor părților participante în ședința judiciară, argumentele suplimentare invocate de aceștia. În continuare, în decizie se expune concluzia generală a instanței pe marginea apelurilor și temeiurilor de fapt și de drept, motivele adoptării soluției respective. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor indicate în apeluri și să analizeze fiecare probă în parte apreciind-o din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității. Nerespectarea acestor cerințe echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

Însă, așa cum s-a reținut din textul deciziei instanței de apel, pe episodul privind săvârșirea infracțiunii de huliganism, dispunând achitarea inculpaților, instanța de apel nu a descris amănunțit conținutul probelor care au stat la baza incriminării acestora la faza judecării cauzei de către prima instanță, ci doar a făcut o trimitere generală asupra unor pasaje din declarațiile participanților la proces, fără a analiza și a respinge, ca inadmisibile, așa cum prevede legea, probele respective și a formula o motivare corespunzătoare privitor la chestiunea de inadmisibilitate a acestora, cu mențiunea de ce probele date nu pot fi puse la baza condamnării, inculpații urmează a fi achitați.

Instanța de recurs a menționat că, așa cum a fost invocat de către procuror, instanța de apel a omis să se expună argumentat asupra declarațiilor date de către părțile vătămate I. Crestincov, Gh. Marcov, P. Pașa, S. Șișianu și victima E. Leasnicov.

Colegiul lărgit conchide că instanța de apel, rejudecând cauza și pronunțând o hotărâre de achitare, trebuia să verifice probele care au fost puse de prima instanță la baza sentinței de condamnare și să le respingă în mod motivat, astfel instanța de recurs concluzionează că a avut loc o încălcare esențială a legii procesual-penale cu elemente caracteristice ale erorii grave de fapt, întrucât, din examinarea coroborată a materialului cauzei, rezultă un viciu juridic la stabilirea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la admiterea apelurilor și achitarea inculpaților pe episodul de *huliganism*.

6.2. Cu privire la recursul inculpatului M. Ilii, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel corect a concluzionat că, deși, inculpatul nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, vinovăția lui și-a găsit deplină confirmare prin cumulul de probe administrate la caz, care au fost

cercetate în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, iar nerecunoașterea vinovației de către inculpat nu poate servi temei de achitare a acestuia.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2015, au fost respinse apelurile declarate de către inculpații A. Șadrin, D. Zaremba, D. Adam, avocatul M. Galupa în numele inculpatului M. Ilii și avocatul D. Bevza în numele părților vătămate I. Crestincov, P. Pașa și Gh. Marcov.

A fost admis apelul declarat de către procurorul în Procuratura r-lui Cantemir, Panea Eduard.

A fost casată parțial sentința Judecătoriei Cantemir din 30 septembrie 2013 în partea stabilirii pedepsei lui Ilii Mihail și pronunțată o nouă hotărîre, în acest sens, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Ilii Mihail Vladimir a fost condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, aplicîndu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, ce constituie 6000 lei.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate prin prezenta decizie și prin decizia Curții de Apel Cahul din 27 martie 2014, prin care Ilii Mihail a fost condamnat în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI ale R. Moldova pe un termen de 1 an.

În temeiul art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an, stabilindu-i pedeapsa definitivă lui Ilii Mihail de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI ale R. Moldova pe un termen de 1 an și cu amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalent cu 6000 lei.

7.1. Rejudecînd cauza, instanța de apel a menționat că, analizînd ansamblul de probe enumerate în **pct. 4.1** al prezentei decizii, vinovația inculpaților în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, este pe deplin dovedită, iar afirmațiile inculpaților privind nevinovația lor instanța le apreciază critic deoarece pe parcursul judecării cauzei nu au fost stabilite motive de a supune îndoielilor declarațiile părților vătămate și ale unor martori, iar acestea în cumulul lor, dovedind cu certitudine că inculpații au comis anume infracțiunea imputată, iar faptul că aceștia nu-și recunosc vina, nu constituie temei pentru pronunțarea unei hotărîri de achitare, poziția lor fiind una de apărare și eschivare de la răspundere penală.

Referitor la argumentele avocatului părților vătămate, D. Bevza, precum că inculpaților urmează să le fie aplicată o pedeapsă mai aspră, instanța de apel a remarcat că, în cauza dată nu au fost reținute circumstanțe atenuante, nici agravante, iar inculpații sînt la primul conflict cu legea penală, ceea ce a impus necesitatea aplicării corecte de către prima instanță a pedepsei sub formă de amendă inculpaților Șadrin Andrei, Adam Dragoș, Zaremba Denis a cîte 200 unități convenționale fiecare.

Cît privește pedeapsa stabilită inculpatului Ilii Mihail, instanța de apel a conchis că, apelul procurorului urmează a fi admis, și casată sentința în partea stabilirii pedepsei lui Ilii Mihail, din motivul că instanța de judecată a individualizat greșit pedeapsa, și anume aceasta nu răspunde pe deplin cerințelor art. 75 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a menționat că, în privința capătului de acuzare pe art. 328 alin. (2) lit. a) și c) Cod penal, în privința lui Ilii Mihail nu se va expune, deoarece

prin decizia Curții de Apel Cahul din 27 martie 2014, menținută prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 11 noiembrie 2014, Ilii Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsa de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele MAI ale R. Moldova pe un termen de 1 an.

Iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare în privința lui Ilii Mihail a fost suspendată condiționat, stabilindu-i termen de probă 1 an.

8. Decizia instanței de apel, este atacată cu recursuri ordinare de către inculpații Șadrin Andrei și Ilii Mihail.

Inculpatul Șadrin Andrei, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în recursul declarat a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești, în partea ce ține de condamnarea acestuia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Inculpatul indică că din probele examinate rezultă că nu a fost implicat în acțiunile violente și/sau huliganice și nici o parte vătămată nu a indicat că acesta i-ar fi agresat.

Inculpatul Ilii Mihail, în recursul declarat a solicitat casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 19 mai 2015, cu pronunțarea unei sentințe de achitare a acestuia în baza învinuirii aduse pe art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Totodată, inculpatul menționează că, la data de 19 mai 2015 când a fost pronunțată integral decizia Curții de Apel Cahul, acesta executase deja pedeapsa penală stabilită prin decizia Curții de Apel Cahul din 27 martie 2014, prin care a fost condamnat și în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal.

9. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursurilor declarate de către inculpații Șadrin Andrei și Ilii Mihail, invocînd că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, deoarece temeiurile invocate în recurs nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

10. Verificînd argumentele invocate în recursurile declarate în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că recursurile ordinare declarate pe cauză urmează a fi respinse, ca inadmisibile, reieșind din următoarele motive.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Cu referire la recursul inculpatului Șadrin Andrei.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, la care face referire recurrentul, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar.

Analizînd temeiul invocat în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat.

Colegiul constată că instanța de apel, respectînd prevederile art. 414 Cod de procedură penală, a supus unei verificări minuțioase toate probele administrate, în

conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, le-a examinat complet și obiectiv, sub aspectul pertinentei și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale, cât și în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția lui A. Șadrin în comiterea infracțiunii imputate, să fie justă și întemeiată, corect încadrând acțiunile acestuia în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - *huliganism, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane.*

Astfel, conform deciziei recurate, instanța de apel a conchis că vinovăția lui A. Șadrin în săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește prin probe acumulate legal în cadrul urmăririi penale, precum și administrate în cadrul cercetării judecătorești, care fiind apreciate obiectiv din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, au confirmat vinovăția inculpatului. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că dînsul nu a comis infracțiunea incriminată sunt neîntemeiate și contravin materialele cauzei, iar nerecunoașterea vinovăției nu poate servi temei de achitare a acestuia, de vreme ce în cursul judecării au fost administrate suficiente probe, care confirmă cu certitudine vinovăția lui.

Astfel, concluzia instanțelor de fond privind vinovăția inculpatului A. Șadrin în săvârșirea infracțiunii imputate, în opinia instanței de recurs, este justă și întemeiată, deoarece cert s-a constatat că acesta în afară de încălcarea grosolană a ordinii publice, a aplicat și violență asupra părților vătămate.

Colegiul atestă că, instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, doar în cazul în care se constată comiterea unei erori de drept, ținînd seama de starea de fapt deja constatată prin hotărîrilor judecătorească devenită definitivă.

Astfel, analizînd materialele cauzei și hotărîrile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea hotărîrilor judecătorești contestate.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului declarat de către A. Șadrin, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Astfel, potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecînd recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

În acest context, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de către inculpatul Șadrin Andrei, și, potrivit legii, se dispune respingerea recursului ca inadmisibil.

Cu referire la recursul inculpatului Ilii Mihail.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 19 mai 2015, în prezența avocatului Stănilă Elena care a apărat interesele inculpatului Ilii Mihail, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată (f.d. 209, vol. IV), tot atunci s-a anunțat despre ziua pronunțării deciziei

motivate – 22 iunie 2015 (f.d. 218, vol. IV). Însă, la data stabilită pentru pronunțarea integrală a deciziei, nu s-a prezentat nici inculpatul Ilii Mihail, nici avocatul acestuia Elena Stanilă, prin urmare, decizia fiindu-le expediată prin poștă conform scrisorii de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 235, vol. IV).

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva deciziei instanței de apel, pronunțate la 22 iunie 2015 a expirat la 23 iulie 2015.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală, nu a fost respectat, deoarece recursul ordinar al inculpatului Ilii Mihail a fost declarat la 05 septembrie 2015, adică peste termenul de 30 de zile.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Reieșind din aceste circumstanțe se constată, că termenul de 30 zile de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală, nu a fost respectat de inculpatul Ilii Mihail, deoarece recursul în cauză a fost declarat de acesta, conform ștampilei poștale pe plicul expedit (f.d. 16, vol. V), prin urmare, Colegiul penal consideră că, recursul în cauză a fost depus peste termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Referitor la temeiul invocat de recurent în sensul prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, care stipulează că „judecata a avut loc fără participarea procurorului, **inculpatului**, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii”, Colegiul penal consideră declarativ și arbitrar acest motiv, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 321 Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Astfel, alin. (2) și alin. (3) ale articolului menționat stipulează că, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul: 1) când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță; 2) când inculpatul, fiind în stare de arest, refuză să fie adus în instanță pentru judecarea cauzei și refuzul lui este confirmat și de apărătorul lui; 3) examinării unor cauze privitor la săvârșirea unor infracțiuni ușoare când inculpatul solicită judecarea cauzei în lipsa sa. În cazul judecării cauzei în lipsa inculpatului, participarea apărătorului și, după caz, a reprezentantului lui legal este obligatorie.

Din materialele cauzei Colegiul penal reține că, cauza penală în privința lui Ilii Mihail a fost examinată în instanța de apel doar cu participarea apărătorului ales de acesta, Stănilă Elena, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f. d. 209, vol. IV). Inculpatul și-a motivat neprezentarea sa în cadrul ședințelor de judecată prin faptul că era plecat peste hotare, deși trebuia să cunoască despre faptul dat de la avocatul său care i-a reprezentat interesele în ședința de judecată.

Mai mult, inculpatul Ilii Mihail fiind legal citat și el fiind la moment plecat peste hotare, după cum a invocat, din motive necunoscute instanței, părinții acestuia au refuzat să primească citația, fapt confirmat prin materialele anexate la dosar (f.d. 162, vol. IV).

Astfel, Colegiul penal conchide că în speța dată nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, invocată de recurent.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat de inculpatul Ilii Mihail urmează a fi respins ca inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

11. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către inculpații Șadrin Andrei și Ilii Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 19 mai 2015, în cauza penală în privința lui **Ilii Mihail Vladimir și Șadrin Andrei Vladimir**, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă.

Publicarea integrală la data de **16 februarie 2016.**

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu